

Gazeta Rzeźnicka

Jedynе pismo polskie poświęcone zawodowi rzeźnickiemu, masarskiemu oraz sprawom handlu i chowu bydła, koni, nierogacizny, dziczyzny i drobiu. Wychodzi co środę i sobotę.

Przedpłata

wynosi: W Poznaniu i na pocztach kwartalnie 2,25 mk., z odnośzeniem do domu 2,50 mk., miesięcznie 0,75 mk.; z odnośzeniem do domu 0,83 mk. — Pod opaską do Austro-Węgier 4 kor., do Królestwa Polskiego 2 rb., do Ameryki 1 dol. kwartalnie. — „GAZETA RZEŹNICKA” zapisana jest w 5. dodatku pocztowego cennika gazet (Postzeitungspreisliste 5. Nachtrag pro 1914 u. polnisch Seite 38.)

ADRES REDAKCY I ADMINISTRACY

„Gazeta Rzeźnicka”, Poznań (Posen) W. 6,
ul. Wielka Berlińska (Gr. Berlinerstr.) Nr. 76.

TELEFON NR. 5573.

TELEFON NR. 5573.

Cena ogłoszeń

Za wiersz petytowy jednołamowy 20 fen. — Reklamy za wiersz petytowy 50 fen. Rabat przy ogłoszeniach nad 50—100 wierszy 5 procent, nad 100—250 wierszy 10 procent, nad 250—500 wierszy 15 procent, nad 500—1000 wierszy 20 procent, nad 1000—2000 wierszy 30 procent, nad 2000—3000 wierszy 40 procent, nad 3000 wierszy 50 procent. — Albo przy ogłoszeniach czterocrocznych 33 1/3 procent, półroczy 40 procent, całorocznych 50 procent rabatu. Zmiana tekstu dozwolona — Dla szukających pracy wiersz petytowy 15 fenigów netto. — Dodatki obliczamy po mk. 12.— za tysiąc.

Konto czekowe we Wrocławiu (Breslau) Nr. 7283.
we Wiedniu — Wien (A. Klóskowski, Posen) Nr. 145378.

Wszystkim swoim abonentom oraz ich żonom, skoro bez własnej winy ulegną wypadkowi powodującemu śmierć lub zupełną nieudolność do pracy, wypłaci Wydawnictwo „Gazety Rzeźnickiej 300 mk. gotówką.

Niedziela, 20. 16 p. Z. S. MP. Bol. Myśliśława
Poniedziałek, 21. Mateusz. ap., ew. Bożydara
Wtorek, 22. Maurycego ryc. Zelimira

Wschód słońca: 5 min. 42, zachód: 6 min. 04.
" " 5 " 44, " 6 " 01.
" " 5 " 45, " 5 " 59.

Wschód księżycy: 6 min. 23, zach. 5 min. 57.
" " 7 " 55, " 6 " 10.
" " 9 " 30, " 6 " 27.

Targ na bydło i nierogaciznę w Berlinie.

Berlin, sobota, 19. września 1914. (Urzędowe sprawozd. telegr.)

Na sprzedaż wystawiono: 3510 sztuk bydła rogatego, w tem 1179 sztuk buhai, 1347 szt. wołów, 984 szt. krów i jałówek, 1267 szt. cieląt, 10354 szt. owiec, 14841 szt. świń.

Bydło rogate.

A. Woły.

- a) pełnom., utucz., najprz., kt. nie chodz. w jarz. 45—48
- b) pełnomięsne, utuczone w wieku 4—7 lat —
- c) młodsze, mięs., nieutucz. i starsze utucz. 42—45
- d) śred. pas. młode i dobrze pas. starsze lepsze gorsze 38—40

B. Buhaje.

- a) pełnomięsne, wyrosłe, najprzedniejsze —
- b) pełnomięsne, młodsze — 42—46
- c) śred. pas. młodsze i dobrze pas. starsze 35—40

C. Jałówki i krowy.

- a) pełnomięsne, utuczone, najprzedn. jałówki —
- b) pełnom., utucz., najprz. krowy do lat 7 —
- c) starsze, upas. kr. i mniej rozwin. ml. kr. i jał. 38—40
- d) średnio pasione krowy i jałówki — 33—35
- e) mało pasione krowy i jałówki — 37—40

D. Bydło mało pasione młodociane —

Cielęta.

- a) najwyborn. ciel. tucz. (Doppellendery) —
- b) najprzedniejsze cielęta utuczone — 35—40
- c) średnie ciel. utucz. i najl. ciel. od cyca — 34—40
- d) poślednie tuczone cielęta i dobre od cyca —
- e) poślednie cielęta od cyca —

Owce. Tuczzone w owczarni:

- a) tuczzone jagnięta i młodsze skopy — 44—45
- b) star. sk., gor. tucz. jagn. i dobr. żyw. ml. mac. 40—42
- c) średnio żywione skopy i maciorki — 32—38

Świnie.

- a) tłuste, przeszło 3 centnary żywej wagi — 48—50
- b) pełnom. szl. rasy i krzyż. od 240—300 f. żyw. w. 46—48
- c) pełnom., szl. rasy i krzyż. od 200—240 f. ży. w. 43—46
- d) pełnomięsne od 160—200 funt. żywej wagi 40—43
- e) mięsiste mniej niż 160 funtów żywej wagi 36—39
- f) maciory — 38—40

Przebieg targu.

Bydło rogate. Dowóz obfity, interes przewlekły, ceny niższe o 2 mk. na centnarze.

Cielęta. Dowóz mały, interes powolny, ceny niższe o 1 do 3 mk.

Owce. Dowóz znaczny, interes powolny, ceny niższe o 1 do 3 mk.

Świnie. Dowóz dostateczny, interes spokojny, ceny towaru cięższego wyższe o 2 do 3 mk., towar lżejszy i maciory bez zmiany.

Urzędowe sprawozdanie z targowiska w Poznaniu.

Poznań, piątek, 18. września 1914.

Spędzono na targ: 62 sztuk rogacizny, 175 świń, w tem — świń chudych, 90 cieląt, 14 owiec, — kozy, — prosiąt. Razem 341 sztuk zwierząt.

A. Woły.

Za 50 kg. żywej wagi

- a) pełnom. opasy, najw. wart. rz. kt. nie chodz. w jarz. —
- b) pełnomięsiste opasy, 4-letnie do 7-letnie —
- c) młode mięsist. niedopasione oraz starsze dopas. —
- d) średnio karmione młodsze i dobrze karm. starsze —

B. Buhaje.

- a) pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 46—49
- b) pełnomięsiste, młodsze — 42—45
- c) średnio karmione młodsze i dobrze karmione starsze 36—39

C. Jałówki i krowy.

- a) pełnom. upasione jałówki najwyższej wartości rzeźn. 45—46
- b) pełnom., upas. krowy najw. wart. rzeźn. niżej 7 lat —
- c) starsze upasione krowy i jałówki słabo rozwinięte 36—42
- d) średnio karmione krowy i jałówki — 30—35
- e) licho karmione krowy i jałówki — 20—22

E. Cielęta.

- a) t. zw. „doppellendery“ wybornie upasione —
- b) cielęta wybornie upasione — 52—55
- c) średnie cielęta upasione i wyborne sysaki — 46—50
- d) poślednie cielęta upasione i dobre sysaki — 40—45
- e) liche sysaki — 34—38

Owce. (Tuczzone w owczarni:)

- a) tuczne jagnięta i tuczne młodsze owce —
- b) star. skopy tucz., gor. jagn. tucz. i dob. żyw. ml. owce —
- c) średnio żywione skopy i owce —

B. Tuczzone z pastwiska.

- a) tuczne jagnięta —
- b) mało pasione jagnięta i owce — 38—42

Świnie.

- a) tuczniaki ponad 3 cent. żywej wagi —
- b) pełnomięsiste od 240—300 funt. żywej wagi — 46—48
- c) pełnomięsiste od 200—240 funt. żywej wagi — 45—47
- d) pełnomięsiste od 160—200 funt. żywej wagi — 39—42
- e) mięsiste poniżej 160 funtów — 36—39
- f) maciory i wieprze — 36—42

Sprzedano świń za centnar żywej wagi 4 szt. po 50 mk., 2 po 49 mk., 7 po 48 mk., 39 po 47 mk., 47 po 46 mk., 14 po 45 mk., 6 po 43 mk., 12 po 42 mk., 4 po 41 mk., 7 po 39 mk., 5 po 38 mk., 3 po 37 mk., 2 po 36 mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk.

Przebieg targu: Targ był ożywiony. — Rynek uprzątnięty.

Przepowiednia pogody

na niedzielę, 20. września 1914.

Dosyć chłodno, częściowo pogodnie, jednakowoż bardzo zmiennie z częstymi opadami deszczowymi przy świeżym wschodnim wietrze.

Targ na bydło i nierogaciznę we Wrocławiu.

Wrocław, środa, 16. września 1914.

(Własne spraw. tel.)

Spędzono:

- a) 938 sztuk bydła rogatego,
- b) 2539 „ świń,
- c) 900 „ cieląt,
- d) 128 „ owiec.

Pozostało z zeszłego targu:

- a) — sztuk bydła rogatego,
- b) — „ świń,
- c) — „ cieląt,
- d) — „ owiec.

Płacono za centnar

wagi żywej wagi mięsa

	wagi żywej mk.	wagi mięsa mk.
a) pełnom., utucz., najprz., kt. nie chodz. w jarzm.	45-47	79-82
b) pełnom., utuczone w wieku 4-7 lat -	40-42	71-76
c) młode, mięs., nieutucz. i star. utucz -	32-34	66-68
d) średnio pas. mł. i dobrze pas. starsze -	-30	-67

B. Buhaje.

a) pełnomięsne, wyrosłe, najprzedniejsze -	44-46	77-81
b) pełnomięsne, młodsze -	40-42	73-76
c) średn. pas. młode i dobrze pas. star. -	35-39	70-78

C. Jałówki i krowy.

a) pełnomięsne, utuczone, najprzedn. jałówki	41-44	72-77
b) pełnom. utucz. najp. krowy do lat 7 -	37-40	69-72
c) star., upas. kr. i m. rozv. mł. kr. i jałówki	30-34	60-68
d) średnio pasione krowy i jałówki -	26-28	58-62
e) mało pasione krowy i jałówki -	-25	-52

Cielęta.

a) najwyborn. ciel. tucz. (doppellendery) -	-	-
b) najprzedniejsze cielęta utuczone -	-	-
c) śred. ciel. utucz. i najl. od cyca -	44-50	79-86
d) poślednie tuczone cielęta i dobre od cyca	36-40	64-71
e) pośledn. cielęta od cyca -	29-33	58-66

Owce. (A. Tuczone w owczarni.)

a) tuczone i młodsze skopy -	45-48	88-94
b) star. sko., gor. tucz. jagn. i dob. żyw. mł. mac.	35-40	76-87
c) średnio żywione skopy i maciorki -	32-35	64-70

Swinie.

a) pełnomięsne od 240-300 funt. żywej wagi	44-46	55-58
b) pełnomięsne od 200-240 funt. żywej wagi	40-45	51-58
c) pełnomięsne od 160-200 funt. żywej wagi	39-43	51-56
d) pełnomięsne mniej niż 160 funt. żywej wagi	34-38	41-49
e) maciory i kiernozy -	37-41	48-53
f) tłuste, przeszło 3 centnary żywej wagi -	47-52	57-63

Przebieg targu. Towaru dowieziono dużo. Interes był słaby i z trudnością zdołano rynek uprzętnąć. Handlarze i rzeźnicy uskarżają się na bardzo ostre postępowanie władz co do rewizji bydła i nierogacizny. Cały handel bydłem jest przez to bardzo utrudniony. — Ceny wołów, jałówek, krów, cieląt i owiec pozostały bez zmiany. — Świnie staniały o 2 do 4 mk. na centnarze żywej wagi!

Berlińskie hurtowne ceny mięsa, zwierzyń i drobiu.

(Urzędowe sprawozdanie dyrekcji miejskiej targowicy.)

Berlin, 18. września 1914.

Mięso: Dowóz dostateczny, interes przewlekły, ceny bez zmiany.

Dziczyzna: Dowóz słaby, interes ożywiony, ceny mało zmienione.

Drób: Dowóz dostateczny, interes spokojny, ceny mało zmienione.

Mięso.

Wołowina: z wołów za 50 kg. Ia 74-83 mk., IIa 68-72 mk., IIIa 56-66 mk., z buhai Ia 70-73 mk., IIa 60-66 mk., z krów tłustych 48-58 mk., chudych 42-48 mk.; z bydła młodec. 60-70 mk., holend. — mk., duńsk. — mk.; z buhai duńskich 50-62 mk. Cielecina: z t.zw. Doppellenderów 100-110 mk.; z cieląt tucznych Ia 75-80 mk., IIa 60-70 mk., licho karmionych 50-64 mk. Skopowina: z jagniąt tucznych 88-93 mk., z skopów Ia 82-87 mk., IIa 78-81 mk., z skopów austral. — z owiec 75-86 mk. Wieprzowina: tutejsza 54-60.

Dziczyzna i drób dziki:

Rogacze Ia 0,70-0,85 mk., IIa 0,50-0,60 mk., jelenie Ia 0,40-0,55 mk., IIa 0,30-0,38 mk., daniela Ia 0,40-0,60 mk., IIa 0,00-0,00 mk., dziki Ia 0,30-0,40 mk., IIa 0,00-0,00 mk., warchlaki Ia 0,00-0,00 mk., IIa 0,00-0,00 mk. za funt. Króliki, duże 0,80-1,00 mk., małe 0,40-0,50 mk., za sztukę. Dzikie kaczkę, Ia 1,50-0,00 mk., IIa 1,00-1,25 mk., małe 0,00-0,00 mk., cyranki 0,50 do 0,75 mk. Kuropatwy, młode Ia, wielkie 1,00-1,25 mk., średnie 0,70 do 0,95 mk., małe 0,50-0,60 mk., IIa 0,30-0,50 mk., stare Ia 0,90 do 1,05 mk., IIa 0,50-0,60 mk. za sztukę.

Drób swojski żywy:

Kury krajowe, stare 1,75-2,50 mk. młode 0,80-1,40 mk., zagraniczne starsze 1,50-2,25 mk., kury rasowe 0,00-0,00 mk. Kaczki młode 2,25-3,00 mk. Gołębie 0,35-0,50 mk. za sztukę.

Drób bity:

Kury Ia 2,00-2,75 mk., IIa 1,20-1,70 mk., młode Ia 1,20-1,75 mk., IIa 0,50-1,00 mk. za sztukę. Gołębie Ia 0,05-0,60 mk., IIa

0,30-0,40 mk., Kaczki Ia 2,00-2,50 mk., IIa 1,75-1,90 mk. za sztukę, kaczkę tuczną 0,85-0,90 mk. za pół kg., młode hamburskie 0,00 do 0,00 mk. za sztukę. Gęsi młode hamb. 0,00-0,00 mk., gęsi tutejsze Ia 0,70-0,85 mk. za pół kg., z żuław nadodrzańskich 0,75-0,85 mk., IIa 0,60-0,70 mk. za funt.

Friedrichsfelde pod Berlinem,

środa 16. września 1914.

Targ na świnie i prosięta.

Spędzono: 175 świń i 3191 prosiąt.

Płacono: **Warchlaki** 7 do 8 miesięcy stare za sztukę 38-42 mk., 5 do 6 miesięcy stare za sztukę 28-37 marek, **prosięta** 9 do 13 tygodni stare za sztukę 11 do 14 mk., 6 do 8 tygodni stare za sztukę 5 do 10 mk.

Friedrichsfelde pod Berlinem.

piątek, 18. września 1914.

Targ na bydło chude.

Spędzono 1184 sztuk bydła rogatego i 168 cieląt.

Płacono: **Krowy mleczne** i wysokocielne: I klasa 450-520 mk., II kl. 380-450 mk., III kl. 330-380 mk., IV kl. 240-330 mk. — **Bydło młodociane na opas:** I kl. 38-40 mk., II kl. 34-37 mk. za centnar żywej wagi.

Ważne dla abonentów.

Kto nie otrzyma na czas gazety, niechaj natychmiast upomni się na swojej poczcie. Gdyby to jednak nie pomogło, prosimy nam o tem donieść, a wniesiemy sami zażalenie na pocztę. Wystarczy donieść o tem na zwykłej karcie pocztowej.

Sprawy zawodowe.

Troskliwość władz o zapasy mięsne.

Lantraci na Górnym Śląsku ogłaszają, iż obecnie ceny za świnie są bardzo niskie, ale spodziewać się trzeba w niezadługim czasie podskoczenia cen w górę. Zalecają więc wieprzowe mięso konserwować czy to przez peklowanie lub wędzenie, bo mogą nastać czasy większej drożyzny.

Jarmarki na bydło,

jak ogłasza naczelny prezydent Śląska, odbywać się będą nadal jak zwykle według postanowień ogłoszonych w kalendarzach. Tylko we wyjątkowych razach, gdyby interesy wojskowe tego wymagały, nastąpią pewne ograniczenia. Szczególniejsze życzenia władz wojskowych, osobiście co do niezaangażowania jarmarkami niektórych ulic i placów, mają być oczywiście uwzględnione. W miastach fortecznych mogą się jarmarki odbywać tylko za każdorazowym zezwoleniem komendantury wojskowej.

Ochrona cieląt.

Rada związkowa rzeszy niemieckiej rozporządziła, że odtąd przez trzy miesiące stanowczo mają być wyłączone od rzezi cielęta, które nie ważą 75 kilo (150 funtów) żywej wagi. Krów i jałowic nie wolno oddawać na rzeź, o ile nie są we wieku 7 lat. — Wyjątek stanowi tylko bydło zagraniczne, bydło tuczne lub chore.

Konie z Polski.

Nabywcom rosyjskich koni zwraca się uwagę na to, że u koni tych pojawia się niejednokrotnie w mniej lub więcej widocznej formie choroba nosacizny (Rotz). Choroba ta, czasami długo niedostrzegalna, uwydatnia się cieczeniem flegmy z nozdrzy i gruczołami na gardle i skórze. O objawach takich u koni należy niezwłocznie powiadamiać miejscowe władze policyjne.

Zaraza pyska i racic

wśród bydła szerzy się w zastraszający sposób nie tylko w Poznaniu ale i w okolicy. Ze strony urzędowej donoszą świeżo o wybuchu pryszczycy w Kobyłopolu, Naramowicach, Gołecinie i Starołęce.

Przestroga dla właścicieli koni.

Urzędowo donoszą co następuje: W ostatnim czasie konie na ulicach częściej upadają, doznając uszkodzeń. Pochodzi to stąd, że wskutek wielkiego zapotrzebowania koni do wojska, używa się koni, które nie są przyzwyczajone do bruku. Wobec tego woźnice, jeżdżąc po ulicach powinni

dbać o to, aby konie nie upadały. Szczególną ostrożność powinni zachować na ulicach stromych lub asfaltowanych. Woznice, nie stosujący się do tej przestrogi, narażają się na karę.

Najwyższe ceny mięsa w Kolonii.

Władze miejscowe w porozumieniu z cechem rzeźnickim ustanowiły następujące ceny: Smalec 85 fen. za funt, słonina tłusta 80 fen., słonina chuda 80—90 fen., mięso na pieczeń bez kości i tłuszczu 90—100 fen., solona wieprzowina 50—85 fen., kotlet 80—90 fen., świeża wieprzowina 70—75 fen za funt.

Ukarany rewizor mięsa.

Rewizor mięsa Oskar Dan z Sundhausen skazany został na 40 marek kary za to, że pewnemu mistrzowi rzeźnickiemu wydał z rzeźni mięso uznane za nieodpowiednie na pokarm ludzki.

Wiadomości bieżące.

Ingres Najprzewielebniejszego ks. arcybiskupa dr. Likowskiego.

Papież Benedykt XV na konsystorzu, odbytym 8 września, prekonizował (uroczyście mianował wobec zgromadzonych kardynałów) dotychczasowego ks. biskupa-sufragana dr. Likowskiego na arcybiskupa gnieźnieńsko-poznańskiego. Odnośne dokumenty nadeszły już z Rzymu do Poznania. Dla tego ks. arcybiskup dr. Likowski udał się w zeszły wtorek do Berlina, gdzie przyjmował od niego minister oświaty w zastępstwie cesarza przepisana przysięgę.

Uroczysty ingres ks. arcybiskupa do archikatedry w Poznaniu odbędzie się w przyszły czwartek o godzinie 4. po południu.

Ingres jest to objęcie władzy biskupiej przez uroczyste wejście biskupa do swej katedry.

Arcybiskup poznański nosi zarazem tytuł prymasa Polski. W dawnej Polsce pierwszy arcybiskup kraju, zastępujący króla podczas bezkrólewia, nosił tytuł prymasa. Jako widomy znak godności prymasowskiej mają do dzisiaj arcybiskupi gnieźnieńsko-poznańscy przywilej noszenia purpury kardynalskiej.

Z sądu wojennego w Poznaniu.

Landwerzysta Paweł Neudeck z pułku strzelców konnych za różne wybryki w Kaliszu skazany został na 2 i pół roku więzienia. — Za takie same przewinienie skazany został landwerzysta Oton Fiedler na półtora roku więzienia.

Szczepienie ospy.

Od prezydenta policji otrzymaliśmy następujące obwieśczenie:

Ponieważ odbywa się ruch osób z Rosyi i do Rosyi podczas wojny, przeto istnieje niebezpieczeństwo przewleczenia zaraźliwej choroby ospy. Wobec tego zaleca się usilnie, aby każdy dorosły mieszkaniec kazał sobie wszczepić ospę. Należy to uczynić jak najprędzej u lekarzy, albo też można skorzystać z bezpłatnego wszczepiania w miejscach wyznaczonych przez administrację miejską. Miejsca te podane są w ogłoszeniu rozlepionem na słupach.

Pocztowy ruch pieniężny

między Niemcami a Austryą dozwolony jest znowu od 16. b. m. Wyjątek stanowią tylko jeszcze Węgry oraz Bośnia i Hercegowina.

Jaki traktament dostaje żołnierz w czasie wojny?

Ponieważ panują różne zdania, co do traktamentu, jaki żołnierz podczas wojny pobiera, przeto nie będzie od rzeczy jeżeli naszych Czytelników i w tej kwestyi poinformujemy. Zresztą jest to rzecz na czasie i każdy się nią interesuje. Przedewszystkiem należy zaznaczyć, że żołnierz, który jest wprawdzie zaciągnięty, lecz nie poszedł jeszcze w pole, pobiera także wyższy traktament, tak zwany traktament wojenny. Oprócz wolnej kwatery i jadła pobiera żołnierz miesięcznie: Szeregowiec konnicy 11,40 mk., szeregowiec piechoty 9,90 mk., „gefrajter“ konnicy 12,90 mk., „gefrajter“ piechoty 11,40 mk.

Bezrobocie i nędza we Wiedniu.

Nędza, która objęła tysiące rodzin we Wiedniu, rozszerza się w gwałtowny sposób i daje powód ludności do wyrażania już swego niezadowolenia. Bieda wzrasta jeszcze

bardziej po przybyciu kilkunastu tysięcy rodzin galicyjskich do stolicy austriackiej.

Ostrożnie z padliną.

W Roszkowie pod Wągrówcem pod Skokami zmarł w sile wieku wskutek zakażenia krwi owczarz Koniczek. Odzierał on padłego cielaka ze skóry, przyczem nabawił się zatrucia krwi.

Nowe pieniądze papierowe jednomarkowe

ukazały się już w obiegu. Są one oczywiście mniejsze co do formatu, niż poprzednio wydane 5 markowe, mianowicie mają 9 i pół centymetra długości i 6 centymetrów szerokości. Co do jakości papieru nie różnią się wcale od pięciu i dwudziestomarkówek. Jednomarkówki mają czarny nadruk na tle dwukolorowem, czerwono-fioletowem i zielonawem.

Z pola walki.

Walki we Francyi.

Główna kwatery niemiecka donosi, że we Francyi nad rzeką Marną na prawem skrzydle wojsk niemieckich odbywają się wielkie, dotąd nie rozstrzygnięte walki. Usiłowania Francuzów, próbujących uczynić wyłom, zostały zwycięsko odparte. Poza to nie dały walki żadnego rozstrzygającego wyniku. Srodkowa armia niemiecka czyni postępy. Armia francuska zupełnie wyczerpana długimi marszami i kilkondniową bitwą, staje się niezdolną do dalszego oporu.

Antwerpia całkiem otoczona.

Wszystkie koleje prowadzące do Antwerpii są w ręku wojsk niemieckich. Anglicy drogą lądową nie mogą udzielić pomocy fortecy, a drogą morską chyba przez pogwałcenie neutralności Holandyi, czego według oświadczenia uroczystego nie uczynią.

(Antwerpia jest ostatnią fortecą belgijską w posiadaniu Belgijczyków).

Angielski minister wojny

lord Kitchener wysłał do francuskiego ministra wojny Mille-randa telegram z życzeniami dla głównego dowodzącego jenerała francuskiego Joffrego z okazji ostatnich sukcesów, odniesionych na polu walki pod Paryżem.

Prezydent Francyi,

Poincare wysłał do ministra wojny Milleranda list przeznaczony dla jenerała Joffrego. Poincare składa w liście tym życzenia z powodu nadzwyczajnych sukcesów armii francuskiej.

Przymusowa branka w Anglii.

Pismo angielskie „Daily Mail“ donosi, że kobiety angielskie gwałtem wypychają mężczyzn na wojnę, tych zaś, którzy nie chcą się ruszyć, obdarzają białem piórem, jako oznaką tchórzostwa. Pogróżka ta podobno poskutkowała. Lord Kitchener zaproponował, żeby kluby i związki sportowe wspólnie wstępowały do armii. Architekci i przedsiębiorcy budowlowi posłuszni temu wezwaniu dostarczyli dwa oddziały inżynierskie i pionierskie. W Liwerpolu kupcy z pośród siebie uformowali oddział w sile 1000 ludzi, w Birminghamie utworzono ochotniczy batalion z różnych profesjonalistów.

Anglicy twierdzą, że w tym roku wystawią milion wojska, w następnym dwa miliony, a po dwóch latach 3 miliony wojska.

Pretensye Francuzów i Anglików w razie zwycięstwa.

Pisma paryskie „Figaro“ i „Echo de Paris“ są w mniemaniu, że Francya odniesie zwycięstwo i już dzisiaj ułożyły warunki pokoju, jakie podyktują zwyciężonym Niemcom i Austryakom. Dla informacji podajemy projekt francuskich warunków pokojowych.

Niemcy mają oddać Francyi Mec i Lotaryngię, z Alzacyi będzie utworzone państwo neutralne pod panowaniem księcia obranego przez Europę, Dania otrzyma Szleswig-Holsztyn, Niemcy zapłacą Francyi dwa miliardy marek odszkodowania wojennego i odstąpią jej kolonie zamorskie Kamerun i Togo, Anglia weźmie niemieckie posiadłości w Afryce południowej i wschodniej, oraz wyspę Helgoland; prócz tego zażąda Anglia od Niemiec odstąpienia sześciu okrętów wojennych i dwunastu krążowników, Rosya otrzyma od Niemiec i Austrii trzy miliardy odszkodowania wojennego i zna-

czne wyrównanie granic; Włochy za swą neutralność otrzymają od Austrii port wojenny Cattaro i Południowy Tyrol, Serbia zostanie zaliczona do mocarstw drugiego rzędu. Belgia otrzyma dwa miliardy odszkodowania wojennego i powiększenie kraju kosztem Holandii (?).

Trudno uwierzyć, żeby się marzenia francuskie spełniły wobec faktu, że armia niemiecka stoi dotąd na ziemi francuskiej.

Paryżanie na polu bitwy.

Mieszkańcy Paryża urządzają wycieczki na pola bitew, opróżnione przez armie niemieckie. Zbierają angielskie, niemieckie i francuskie hełmy jako zdobycze zwycięskie. Od 11. b. m. na całym polu bitwy nad Marną padają ciągłe deszcze. — Dla objaśnienia powyższej wiadomości dodać musimy, że armie toczyły bój zawzięty w odległości trzech mil od Paryża, następnie teren walki przesunął się przeszło 10 mil od Paryża. Tem tłumaczyć można możliwość urządzania wycieczek z Paryża na pola bitew nad Marną.

Francuzi rozpuszczają wiadomości zwycięskie.

Berlińskie gazety zamieszczają wiadomość, że w górach wartymskich znaleźli pastuchy balonik dziecięcy, do którego przyczepiona była kartka z następującą treścią:

„Do armii niemieckiej! Na całej linii od Marny do Mozeli cofają się wojska niemieckie. Armie angielsko-francuskie postępują tuż za nimi. Książę Fryderyk Karól, syn cesarza, brat następcy tronu, został zabrany do niewoli, gdy bronił odwrotu drugiej armii niemieckiej.”

Zwycięstwa niemieckie we Francji.

Z głównej kwatery niemieckiej donoszą, że pobite zostały dwa korpusy francuskie i części jednej dywizji. Fran-

cuzi stracili kilka baterii. Ataki nieprzyjacielskie na kilku miejscach linii bojowej zostały odparte. Oddział strzelców alpejskich usiłował wkroczyć do Niemiec, lecz został odparty. Pod Reims zabrano do niewoli 2 500 żołnierzy francuskich. W Królestwie Polskiem armia niemiecka posuwa się naprzód i to ku Osowcowi.

Jarmarki.

We wtorek 22. września.

- Kolebki, obwód gdański kra.
- Krokowa obwód gdański kra.
- Jabłonowo obwód kwidzyński by. ko.
- Kisielice (Freystadt) obwód kwidzyński by. ko.

W środę 23. września.

- Kobyłgóra (Haideberg), obwód poznański kra. by. ko. św.
- Śmigiel, obwód poznański kra. by. ko. św. kozy.
- Lubawa (Löbau), obwód kwidzyński by. ko.
- Sępólno (Zempelburg), obwód kwidzyński kra. by. ko.

W czwartek 24. września.

- Czempiń, obwód poznański kra. by. ko. św.
- Nowemiasto (Neustadt a. d. W.), obw. pozn. kra. by. ko. św.
- Nowy Tomyśl (Neutomischel), obw. pozn. kra. by. ko. św.
- Ujście, obwód bydgoski kra. by. ko.
- Sulencin, obwód gdański kra. by. ko.
- Kisielice (Freystadt), obwód kwidzyński kra.

W piątek 25. września.

- Nowy Tomyśl (Neutomischel), obwód poznański chmiel.
- Tychnów (Tiegenhof), obwód gdański by (op.).

Przewodnik dla Kupujących
rozchodzi się w gwarantowanym nakładzie 4400 egzempl.

Kto zawczasu oszczędzi
Nieprzyjdzie w położeniu
Zapomnia troski o
chleb powszedni. —
Dlatego ranowe gospodynie
Pierście mydłem Regera jedy.
Bielizna będzie najpiękniejsza
w świecie.
Połowę pieniędzy z oszczędzaniem
Reger.

Ogłoszenia
w piśmie zawodowem
są tanie a skuteczne!

15 sztuk 12 g
z papierośnicą.

Cigarettes Sultan

Jest to najtaniejszy
i najwyborniejszy
papieros dla oszczędnych.

ST. JAROSZ
Poznań, ul. Szkolna 13 (przy placu Piotra)
poleca wszelkiego rodzaju
instrumenty muzyczne
po cenach bardzo niskich, zwłaszcza
gramofony już od 15 mk. W wielki wybór płyt
polskich do tańca, narodowych i ludowych
już od 1,25 mk. za dwustronną płytę.
Lampki elektryczne. — Zapalacze.
Cenniki darmo. Cenniki darmo.

W zaufaniu
niewiasty żądają zawsze przy
nieregularności
tylko prawd. kropli japońskich,
które są nieszkodliwe, tysiąc-
krotnie wypróbowane i praw-
nie dozwolone. Cena mk. 4,50.
Ekstra mocne mk. 6,50 pod
dyskrety za zaliczką.
Aptekarz Frank, rządowo
zatwierdzony.
Berlin (M. 53), Wilhelm-
Stolzestr. 23.

Arzt:
Hier helfen nur
Marienbader
Reductionspillen
Kleewein

**Najlepszy środek
przeciw otyłości!!**
Cena pudełka zaw. 50 szt. po-
srebrzanych pigulek mk 3,50
S. E. Kleewein, Adlerapotheke
Krems a. d. Donau. (143)
Jesteśmy statymi odbiorcami
zbruchów, stoniny od grzbietu,
głów wieprzowych, szynek, oraz
partyi kiszki za gotówkę.
Oferty adresować:
Kandler, Jones & Co., Hamburg
Bahnhofstr. 11.
Telefon: Gruppe I, 5271.

Doktorskie powszechnie
ulubione
2 fen.
papierosy

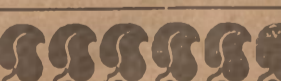

Fabryka papierosów **Dubec** M. Droste

Ścisłe higieniczne

**Łój, tłuszcz, odpadki
tłuszczu, stoninę i kisz-
ki do celów techn. kupuje za go-
tówkę Gustav Trettn, hurt-
przemysł tłuszczow. Berlin-
Weissensee, Sedanstr. 119.**

**Kto czyta gazety fa-
chowe kształci się i
dorabia!**

